

Tomasz Makowski

**LOGISTYKA ZAOPATRZENIA I DYSTRYBUCJI
w sektorze małych i mikroprzedsiębiorstw
ekologicznych w Krakowie**

– raport ze spotkań seminaryjnych

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych
Kraków 2010

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych
ul. Sławkowska 12 III p.
31-014 Kraków

tel./fax: +48 12 422 22 64
tel.: +48 603 36 37 21

e-mail: zb@eco.pl
skype: andrzej.zwawa

Tomasz Makowski
LOGISTYKA ZAOPATRZENIA I DYSTRYBUCJI
w sektorze małych i mikroprzedsiębiorstw ekologicznych w Krakowie
– raport ze spotkań seminaryjnych

Wydanie I
Kraków 2010

Redakcja serii: Andrzej Żwawa

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych
Sławkowska 12 III p., 31-014 Kraków
tel./fax 12 422 22 64, 12 422 21 47, tel. 603 363 721
zb@eco.pl, zig.eco.pl

Publikacja powstała w ramach projektu:
„Zielona Inicjatywa Gospodarcza. Partnerstwo na rzecz wsparcia procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w sektorze proekologicznym w Krakowie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zig.eco.pl

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spotkania seminaryjne bloku tematycznego LOGISTYKA ZAOPATRZENIA I DYSTRYBUCJA odbywały się w dniach 29 września, 20 października, 10 listopada oraz 1 grudnia 2009 r., w godzinach 16.30-19.30. Miejscem spotkań była sala konferencyjna Polskiego Klubu Ekologicznego przy ul. Sławkowskiej 26a w Krakowie.

I

Pierwsze spotkanie seminaryjne bloku tematycznego „Logistyka zaopatrzenia i dystrybucja” odbyło się 29 września 2009 r. i było poświęcone zagadnieniom Fair Trade – Sprawiedliwego Handlu oraz certyfikacji produktów ekologicznych. Pierwsze z tych zagadnień omówiła

Justyna Szambelan, koordynatorka Koalicji Sprawiedliwego Handlu. Prelegentka, znana już uczestnikom seminarium z pierwszej edycji programu Zielona Inicjatywa Gospodarcza, przypomniała, że Sprawiedliwy Handel jest zorganizowanym ruchem społecznym, który poprzez handel dąży do wzmocnienia pozycji producentów z krajów Globalnego Południa i promowania zrównoważonego rozwoju. Produktami Sprawiedliwego Handlu są przede wszystkim kawa, herbata, owoce tropikalne, przyprawy, orzechy, ryż, róże, wino, bawełna.

W swoim wystąpieniu prelegentka skupiła się na objaśnieniu systemu certyfikacji produktów Sprawiedliwego Handlu zarządzanego przez organizację FLO International (system Fairtrade) oraz sposobie działania innych instytucji kontroli tych produktów. Justyna Szambelan wytłumaczyła również jak można zacząć sprzedawać produkty Fairtrade w swoim sklepie oraz w jaki sposób można wykorzystać zarejestrowany znak Fairtrade do promocji.

W drugiej części seminarium Beata Pietrzyk, dyrektor Biocert Małopolska Sp. z o.o. – jednostki certyfikującej przeprowadzającej kontrolę oraz wydającej certyfikatów zgodności w rolnictwie ekologicznym – opowiedziała o nowelizacji ustawy o rolnictwie ekologicznym. Ten akt prawny obowiązuje od 7 sierpnia 2009 r. i wprowadza do polskiego porządku prawnego regulacje unijnych rozporządzeń (WE) NR 834/2007 oraz (WE) NR 889/2008, jak również określa zasady certyfikacji akwakultury i wodorostów morskich. Prelegentka podkreśliła – wprowadzony ustawą – obowiązek poddania się certyfikacji firm zajmujących się obrotem żywnością ekologiczną luzem (np. pojedyncze marchewki). Innym rozwiązaniem dla takich sklepów lub hurtowni jest handlowanie zapakowanymi towarami – wtedy certyfikat rolnictwa ekologicznego zobowiązany jest im dostarczyć dostawca lub producent. Na zakończenie swojej prezentacji Beata Pietrzyk wspomniała o innych oznaczeniach produktów żywnościowych, które poddawane są certyfikacji, takich jak „Chroniona Nazwa Pochodzenia”, „Chronione Oznaczenie Geograficzne”, „Gwarantowana Tradycyjna Specjalność” i „Jakość Tradycja”.

II

Spotkanie seminaryjne, które miało miejsce 20 października 2009 r. przekazało uczestnikom wiedzę na temat systemów franczyzowych. Pierwszym gościem seminarium był dyrektor Piotr Fugiel z Benedicite Jednostki Gospodarczej Opactwa Benedyktynów w Tyńcu, który opowiedział o stosunkowo młodym i szybko rozwijającym się systemie franczyzowym, oferującym tzw. Produkty Benedyktyńskie. Prelegent opowiedział o genezie zainteresowania się klasztoru franczyzą (kłopoty finansowe opactwa) oraz o obecnym stanie systemu (38 sklepów franczyzowych, nowo otwarty punkt sprzedaży w Berlinie, dalsze plany ekspansji w kraju i za granicą, 500 produktów w ofercie). Piotr Fugiel podkreślił, że reprezentowane przez niego Benedicite jest siecią unikalną w skali europejskiej – w innych krajach

funkcjonują punkty sprzedaży przy furtach klasztornych, realizujące ideę „Ewangelizacji przez lodówkę” – lecz jedynie Produkty Benedyktynskie dystrybuowane są przez system sklepów franczyzowych. Gość seminarium zaznaczył również, że dzięki sieci wiele małych polskich firm – produkujących dla Benedicite i sprzedających jej produkty- może się rozwijać w tej niszy, zamiast upadać pod wpływem działalności dużych sieci handlowych.

W kolejnej części seminarium głos zabrał Grzegorz Gorczyca, członek zarządu Auxilium SA, firmy świadczącej usługi księgowe i doradztwa finansowego. Przekazał uczestnikom praktyczną wiedzę o tworzeniu systemu franczyzowego, objaśniając takie jego elementy, jak umowa franczyzowa, księga – opis systemu, opłata franczyzowa czy fundusz marketingowy w systemie. Na pytanie z sali o korzyści, jakie może uzyskać niezależna firma przystępując do systemu franczyzowego, Grzegorz Gorczyca odpowiedział, że jedno z biur rachunkowych, po dołączeniu do sieci Auxilium zanotowało wzrost obrotów o 50%.

Podczas kolejnego seminarium Zielonej Inicjatywy Gospodarczej uczestnicy otrzymali od organizatorów miesięcznik „Własny Biznes Franchising”, poświęcony praktycznemu funkcjonowaniu systemów franczyzowych. Egzemplarze te pozyskano bezpłatnie od wydawcy, firmy Profit System z Warszawy.

III

Zagadnieniem omawianym podczas seminarium, które odbyło się 10 listopada 2009 r., było współdziałanie firm w ramach stowarzyszenia. Gośćmi seminarium byli Władysław Weber z Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych MOWIS w Krakowie oraz Dawid Drabik, dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Lokalnych i Oświatowych z Krzeszowic.

Pierwszy z mówców reprezentował instytucję, która nadzoruje w Krakowie działalność organizacji pozarządowych. Władysław Weber udzielił uczestnikom spotkania wielu praktycznych informacji i porad związanych z rejestracją i późniejszym funkcjonowaniem stowarzyszenia. Wyjaśnił między innymi różnicę pomiędzy stowarzyszeniem zwykłym i rejestrowym, zwrócił uwagę na przydatność – przy zakładaniu i prowadzeniu organizacji pozarządowej – współpracy z prawnikiem i specjalistą od finansów oraz opowiedział o organach stowarzyszeniach. Pan Weber zachęcił również do odwiedzania strony internetowej ngo.pl, gdzie dostępne są wzory użytecznych dokumentów oraz do korzystania z możliwości odbywania konsultacji w MOWIS przy np. sporządzaniu statutu stowarzyszenia.

Drugi z gości spotkania seminaryjnego, Dawid Drabik, będący przedstawicielem działającej od kilku lat Fundacji Inicjatyw Lokalnych i Oświatowych, opowiedział o praktycznej stronie funkcjonowania organizacji pozarządowych. Podkreślił, że sformalizowanie współdziałania w postaci np. fundacji lub stowarzyszenia stwarza możliwość zorganizowania pracy zespołowej i osiągnięcia synergii, czyli efektu większego niż suma poszczególnych oddzielnych działań, np. pojedynczych członków Zielonej Inicjatywy Gospodarczej. Na pytanie o polecaną formę współdziałania dla ZIGu, prelegent zacytował powiedzenie, że „jeżeli masz pieniądze, załóż fundację, jeśli masz przyjaciół – załóż stowarzyszenie”. Uczestnicy spotkania dowiedzieli się również, że sformalizowane wspólne działanie podnosi wiarygodność publiczną, daje możliwość ubiegania się o dofinansowanie (np. poprzez dotacje) oraz umożliwia uprawiane lobbingu na rzecz środowiska reprezentowanego przez stowarzyszenie. Dawid Drabik wyjaśnił, na co zwracać uwagę na poszczególnych etapach zakładania stowarzyszenia: począwszy od

tworzenia jego stowarzyszenia, poprzez organizację zebrania i komitetu założycielskiego, po rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym.

IV

Ostatnie spotkanie seminaryjne w ramach Zielonej Inicjatywy Gospodarczej miało miejsce 1 grudnia 2009 r. i poświęcone było korzyściom małych i mikroprzedsiębiorstw z funkcjonowania w systemie barterowym. Przed właściwą częścią seminarium uczestnicy wysłuchali krótkiej prezentacji specjalnego gościa spotkania, którym był Tiago Joao Baptista z uniwersytetu w Aveiro w Portugalii. Dotyczyła ona możliwości stosowania przez biznes podejścia systematycznego w odniesieniu do zagadnień ekologicznych. Następnie głos zabrał

Dariusz Brzozowiec, prezes Barter System Polska, przedstawiając barter wielostronny, jako sposób na chronienie lokalnej przedsiębiorczości. Prelegent dał wiele przykładów działania na świecie alternatywnych systemów transakcyjnych, opierających się na innych sposobach rozliczeniowych niż tradycyjny pieniądz, które pomagają małym firmom konkurować z dużymi międzynarodowymi koncernami i zatrzymują środki w lokalnej społeczności. W dalszej części prelekcji Dariusz Brzozowiec opisał korzyści uczestnictwa w platformie wymiany wielostronnej Barter System Polska. Przedsiębiorstwa rozliczają na niej się za pomocą tzw. złotych barterowych i mają możliwość pozyskania produktów i usług, które potrzebują, oddając w zamian swoje towary lub usługi. Prelegent podkreślił, że przystępując do systemu przedsiębiorstwo otrzymuje możliwość poszerzenia swojej bazy klientów, udziału w spotkaniach Barter Klubu, jak również – dzięki opiece przydzielonego brokera – szansę na znalezienie nowych klientów również poza systemem.

Pod koniec seminarium odbyła się dyskusja o dalszych losach Zielonej Inicjatywy Gospodarczej, w trakcie której uczestnicy spotkania przedstawili swoje oczekiwania oraz pomysły, co do dalszej współpracy. Zaproponowano między innymi zorganizowanie wspólnych targów produktów i usług ekologicznych oraz regularnych spotkań branży, odbywających się w jednej z krakowskich restauracji ekologicznych.

Prezentacje z większości omawianych wystąpień znajdują się na stronie zig.eco.pl/w30_nasze_prezentacje.html.